

Ministeren

Europaudvalget
Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Notat til Europaudvalget og Udlændinge- og Integrationsudvalget om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens præjudicielle sag C-130/24, Stadt Wuppertal

En tysk domstol har forelagt EU-Domstolen en række spørgsmål om fortolkningen af artikel 20 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) om unionsborgerskabet.

Sagen vedrører de særlige situationer, hvor en tredjelandstatsborger efter EU-Domstolens retspraksis kan aflede en opholdsret af en unionsborger i dennes egen medlemsstat.

Den forelæggende ret ønsker bl.a. oplyst, om den afledte opholdsret efter TEUF artikel 20 opstår automatisk i medfør af EU-retten, således at de nationale myndigheder alene skal bekræfte retten, og hvornår en sådan opholdsret i givet fald opstår, og om myndighederne i den forbindelse skal tildele den afledte opholdsret med tilbagevirkende kraft.

1. Sagens faktiske omstændigheder

Den nationale retssag, der har givet anledning til forelæggelsen, vedrører en tredjelandstatsborger (sagsøgeren), som opholder sig ulovligt i Tyskland, og som under opholdet har fået et barn med en tysk statsborger. Barnet har fået tysk statsborgerskab efter sin far, som barnet kun har sporadisk kontakt til.

Kort tid efter indrejsen i 2020 henvendte sagsøgeren sig til de tyske myndigheder med henblik på at få tildelt opholds- og arbejdstilladelse, men fik besked på at forlade landet, hvilket sagsøgeren undlod. Efter barnets fødsel i 2021 ansøgte sagsøgeren om en opholdstilladelse med henvisning til sit mindreårige tyske barn.

De tyske myndigheder gør i sagen bl.a. gældende, at der ikke kan udstedes opholdstilladelse til sagsøgeren, fordi hun har unddraget sig retsforfølgning ved at undlade at udrejse efter myndighedernes anvisning herom, og fordi udstedelse af en opholdstilladelse kræver, at en udlænding er indrejst på et lovligt visum. De tyske myndigheder henviser på denne baggrund sagsøgeren til at udrejse sammen med sit unionsborgerbarn og gennemføre visumproceduren, der er kort, for derefter at indrejse i Tyskland på ny og ansøge om opholdstilladelse.

3.juni 2024

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

International Arbejdskraft og EU-ophold
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Vera Hafstrøm Fandrup

Sags nr. 2024 - 7531
Akt-id 2706022

I forbindelse med den nationale retssag, er de tyske myndigheder i en delafgørelse i november 2023 blevet pålagt at meddele sagsøgeren opholdstilladelse med virkning fra afgørelsestidspunktet – det vil sige november 2023. Sagsøgeren har imidlertid under den nationale retssag nedlagt påstand om, at retten til opholdstilladelse er opstået på et tidligere tidspunkt, og at opholdstilladelsen skal meddeles med tilbagevirkende kraft.

2. Regeringens interesse i sagen

Sagen rejser grundlæggende spørgsmål om karakteren af og grænserne for den afledte opholdsret, som kan indrømmes tredjelandsborgere efter TEUF artikel 20.

Hvis EU-Domstolen ved besvarelsen af de forelagte spørgsmål måtte nå frem til, at en afledt opholdsret i henhold til TEUF artikel 20 opstår automatisk i medfør af EU-retten, eller at en opholdstilladelse vil skulle tildeles med tilbagevirkende kraft, er det vurderingen, at det vil stille de nationale myndigheder i en vanskelig situation, fordi de vil skulle foretage en vurdering tilbage i tid.

Et sådant resultat vil tillige kunne rejse tvivl i relation til opfyldelse af de tidsmæssige betingelser for opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse i henhold til nationale regler, hvis opholdsretten er opstået på et tidspunkt, der ligger før myndighedernes afgørelse og udstedelse af opholdstilladelse.

Regeringen vil på denne baggrund afgive skriftligt indlæg i sagen.

Regeringen vil i det skriftlige indlæg argumentere for, at en afledt opholdsret efter TEUF artikel 20 først opstår, når myndighederne har haft mulighed for at fastslå, at en tredjelandstatsborger *ikke* kan meddeles en opholdstilladelse på andet grundlag, *og* at der mellem tredjelandstatsborgeren og en unionsborger består et afhængighedsforhold af en sådan karakter, at det kan begrunde en afledt opholdsret.

Til støtte herfor vil det bl.a. blive anført, at det følger af EU-Domstolens faste retspraksis, at den afledte ret til ophold efter TEUF artikel 20 er *subsidiær* og således principielt først bliver relevant, når det er konstateret, at tredjelandsfamilie medlemmet *ikke* opfylder de betingelser for opholdstilladelse i medlemsstaten, der følger af andre bestemmelser, og navnlig i medfør af den nationale lovgivning, der finder anvendelse på familiesammenføring.¹

På baggrund heraf vil regeringen i det skriftlige indlæg endvidere argumentere for, at en afledt opholdsret efter TEUF artikel 20 *ikke* bør tildeles med tilbagevirkende kraft, men alene bør gælde fra det tidspunkt, hvor de nationale myndigheder har konstateret, at betingelserne for den afledte opholdsret er opfyldt, dvs. fra afgørelsestidspunktet.

¹ Jf. EU-Domstolens dom af 27. februar 2020 i sag C-836/18, RH, præmis 41 og dom af 5. maj 2022 i de forenede sager C-451/19 og C-532/19, XU og QP, præmis 47.

Der vil i indlægget endelig blive henvist til de administrative vanskeligheder, som tildeling af en opholdsret med tilbagevirkende kraft vil indebære for myndighederne ved behandlingen af konkrete sager.